

מאור

מתמטיקה אוריינית בחטיבת ביניים

קטעים שווים במלבן

המשימה קיימת ב – 2 רמות

כל הזכויות שמורות ל
לייקין ר. וצוות מאור, אוניברסיטת חיפה

אין להעתיק, לצלם או לשכפל חוברת זו
או קטעים ממנה בשום אמצעי

פרטי התקשרות:

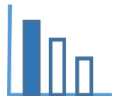
maor@labs.edu.haifa.ac.il

04-8288351

תעודת זהות של המשימה

נושא מתוכנית הלימודים לשילוב המשימה		חפיפת משולשים, משפחת המרובעים
כיתה		ט'
זמן נדרש ליישום המשימה (עד 45 דקות)		30 דקות
		עד 45 דקות
ידע ומיומנויות מתמטיים הנדרשים לפתרון המשימה		תכונות מרובעים. ארבעת משפטי חפיפת משולשים.
		תכונות מרובעים. ארבעת משפטי חפיפת משולשים.
אוריינות קונטקסטואלית		ניתוח נתונים, סרטוט והסקת מסקנות. לרמה רגילה מצורף יישומן המאפשר למצוא אפשרויות רבות לסרטוט בהתאם לנתונים.
		ניתוח נתונים, סרטוט והסקת מסקנות.
ידע ומיומנויות שהמשימה יכולה לקדם		העמקה וחידוד בנושא חפיפת משולשים. הבנה וחידוד בנושא מרובעים. קידום היכולת למצוא אפשרויות רבות לסרטוט בהתאם לנתונים מסוימים.
הנחיות קצרות לעבודה עם המשימה		על סעיף א' ניתן לארגן תחרות קבוצתית. הקבוצה שתמצא את מספר האפשרויות הגדול ביותר למיקום F I E תנצח. תחרות נוספת על סעיף ג: הקבוצה שתמצא את מספר המרובעים הגדול ביותר תנצח. ברמה מתקדמת, בסוף השיעור ניתן להציג בכתה את היישומן המופיע ברמה רגילה.

משימה - קטעים שווים במלבן

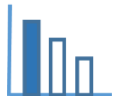
פתרו את הבעיה הבאה

$ABCD$ הוא מלבן. E ו- F הן נקודות על ישר BC כך ש: $AE = DF$.

א. סרטטו סרטוט בהתאם לנתונים, התייחסו לאפשרויות שונות למיקום של נקודות E ו- F .

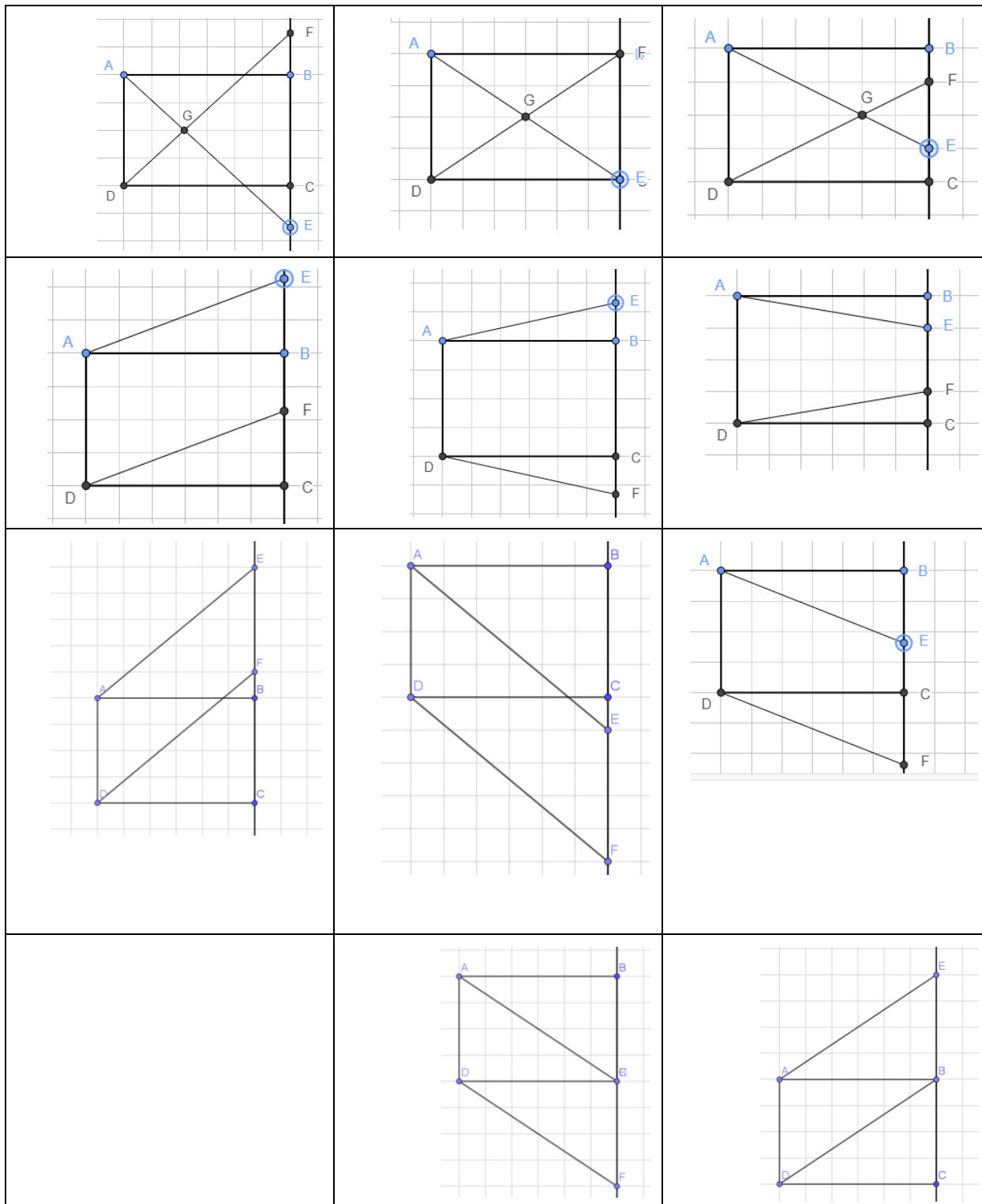
ב. מצאו קטעים שווים בכל אחד מהסרטוטים שהצגתם, נמקו תשובתכם בדרכים שונות.

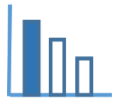
ג. מצאו כמה מרובעים אפשר למצוא בכל אחד מהסרטוטים שהצגתם.

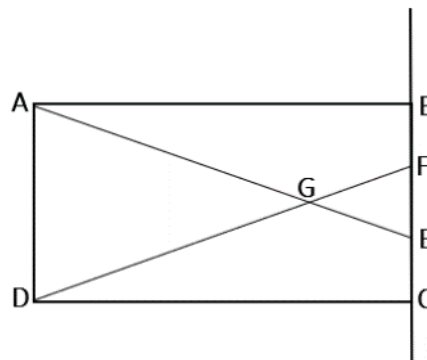
פתרונות אפשריים

סעיף א:

סעיפים ב' ו ג' (לגבי אחת מהאפשרויות)

קטעים שווים בסרטוט: $BF = EC$, $BE = CF$, $GE = GF$, $AG = GD$

דרכי פתרון אפשריות:

דרך אחת: להתחיל בחפיפת משולשים $\triangle BAE \cong \triangle CDF$, ומכאן להסיק לגבי שוויון קטעים וזוויות ולהסיק לגבי משולשים שווים שוקיים.

דרך אחרת: להוסיף לסרטוט את הקטעים AF , ו- DE

טרפז $AFED$ הוא טרפז שווה שוקיים ומכאן להסיק שוויון קטעים ולהמשיך בחפיפת משולשים:

$$\triangle AFG \cong \triangle DEG$$

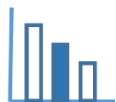
המרובעים בסרטוט הם:

$AFED$ - טרפז שווה שוקיים,

$ABED$, $DCFA$, $BFDA$, $CEAD$ – טרפזים ישרי זווית

$ABCD$ - המלבן הנתון.

אפשרויות נוספות לסרטוט:

משימה - קטעים שווים במלבן

פתרו את הבעיה הבאה

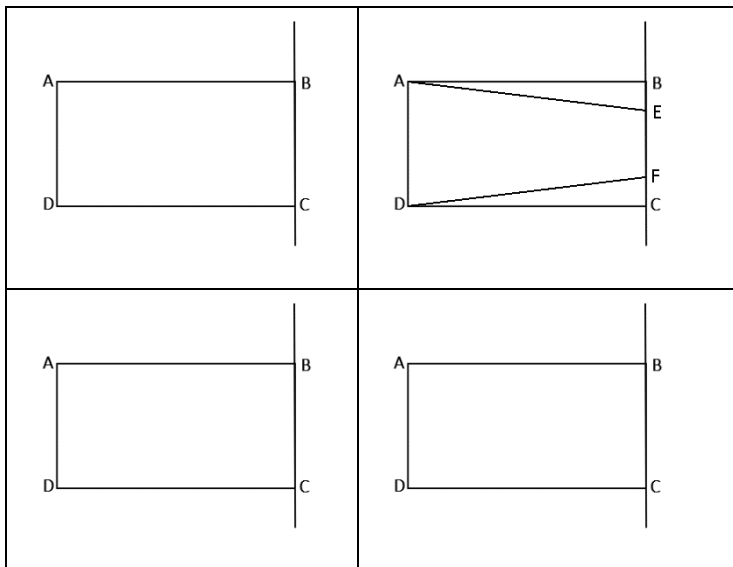
$ABCD$ הוא מלבן. E ו- F הן נקודות על ישר BC כך ש: $AE = DF$.

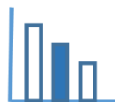
א. סרטטו סרטוט בהתאם לנתונים, התייחסו לאפשרויות שונות למיקום של נקודות E ו- F .

ב. מצאו קטעים שווים בכל אחד מהסרטוטים שהצגתם, נמקו תשובתכם בדרכים שונות.

ג. מצאו כמה מרובעים אפשר למצוא בכל אחד מהסרטוטים שהצגתם.

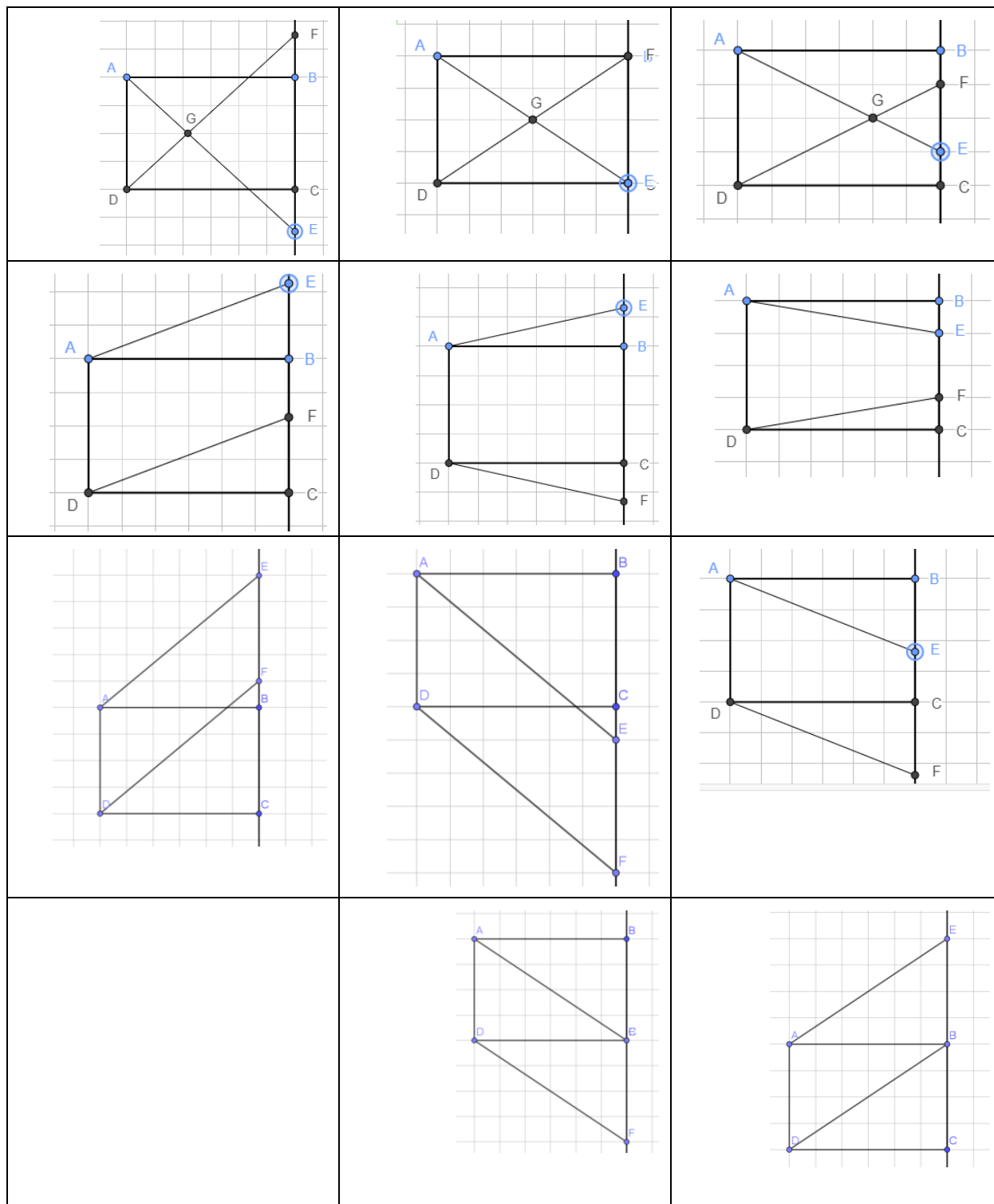
לפניכם סרטוט אחד אפשרי. סרטטו עוד סרטוטים אפשריים:

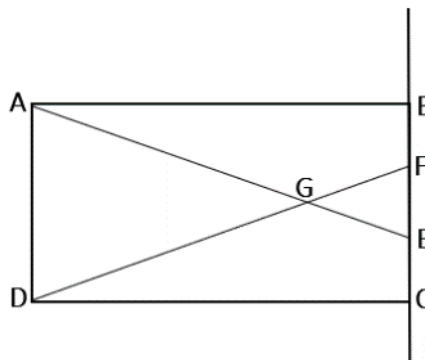
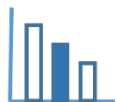

פתרונות אפשריים

סעיף א'

קטעים שווים בסרטוט: $BF = EC$, $BE = CF$, $GE = GF$, $AG = GD$

דרכי פתרון אפשריות:

דרך אחת: להתחיל בחפיפת משולשים $\triangle BAE \cong \triangle CDF$, ומכאן להסיק לגבי שוויון קטעים וזוויות ולהסיק לגבי משולשים שווים שוקיים.

דרך אחרת: להוסיף לסרטוט את הקטעים AF , ו- DE

טרפז $AFED$ הוא טרפז שווה שוקיים ומכאן להסיק שוויון קטעים ולהמשיך בחפיפת משולשים:

$$\triangle AFG \cong \triangle DEG$$

המרובעים בסרטוט הם:

$AFED$ - טרפז שווה שוקיים,

$ABED$, $DCFA$, $BFDA$, $CEAD$ – טרפזים ישרי זווית

$ABCD$ - המלבן הנתון.